

Отримано: 26 серпня 2021 року

Прорецензовано: 6 вересня 2021 року

Прийнято до друку: 20 вересня 2021 року

e-mail: lvtet@ukr.net

DOI: 10.25264/2519-2558-2021-11(79)-173-176

Череповська Т. В., Бінкевич О. М. Психологізм роману Сесілії Агерн “Чарівний щоденник”. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острого: Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 11(79). С. 173–176.

УДК: 811.111

Череповська Тетяна Володимирівна,
кандидат філологічних наук, в.о. доцента,
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Бінкевич Олена Михайлівна,
старший викладач,
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

ПСИХОЛОГІЗМ РОМАНУ СЕСІЛІЇ АГЕРН “ЧАРІВНИЙ ЩОДЕННИК”

У статті розглядається феномен художнього психологізму та способи його реалізації у сучасній англійській літературі. Поняття аналізується на прикладі роману Сесілії Агерн “Чарівний щоденник”, головна героїня якого переживає психологічну кризу як наслідок особистої втрати. Досліджуються лексико-стилістичні та композиційні засоби репрезентації внутрішніх переживань протагоніста, зумовлених внутрішніми та зовнішніми чинниками, та особливості їхнього застосування як відображення індивідуально-авторського стилю письменниці. Простежується роль символів, алюзій на казки, персоніфікації, низки художніх деталей та компаративних тропів у зображенні внутрішнього кризового стану дівчини-підлітка. Досліджується роль ключових слів, імплікуючої деталі та заголовка у композиційному оформленні твору та відображенні змін у свідомості протагоніста.

Ключові слова: алюзії на казки, втрата, ключове слово, композиція, метафора, персоніфікація, психологічна криза, ретроспекція, символ, темпоральна перспектива, темпоральна свідомість, художній психологізм, художня деталь.

Tetiana Cherepovska,
PhD, associate professor,
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv
Olena Binkevych,
senior lecturer,
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv

PSYCHOLOGISM OF THE NOVEL “THE BOOK OF TOMORROW” BY CECILIA AHERN

The article reveals the phenomenon of psychologism in fiction and the ways of its actualization in modern English literature concerned with psychological aspects. The notion is analyzed on the basis of Cecilia Aherne's novel “The Book of Tomorrow” that depicts the protagonist's psychological crisis as a result of personal loss and the ways of coping with negative experience. Lexical-stylistic and compositional means are studied through the prism of the representation of the protagonist's internal feelings caused by inner and outer factors. The role of symbols, fairy-tale allusions, personifications, artistic details and comparative tropes in depicting the young girl's crisis state and her reactions to life changes is traced. The function of key words, implicit details, temporal fractures and the title in the compositional framing of the text is researched. The role of the mentioned-above linguistic means in the reflection of transformations taking place in the protagonist's consciousness is studied. Some peculiarities of Cecilia Aherne's individual author's style, such as wide use of fairy-tale allusions and personifications, contrastive application of some lexical-stylistic means (artistic details) and the coherent function of the others (an implicit detail, extended metaphors), are outlined. The author's favourite key words are listed; the stylistic role of their repetitions in different contexts is shown. The retrospective actualization of the lexeme tomorrow presented in the title is traced.

Key words: fairy-tale allusions, loss, title, comparative tropes, composition, key word, personification, psychological crisis, symbol, temporal fractures, fictional psychologism, artistic detail.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими завданнями. Сучасна світова література, зокрема англійська, характеризується зосередженістю на внутрішньому світі людини, на її особистих переживаннях та шляхах виходу зі складних життєвих ситуацій. Феномен психологізму в літературі як сукупності художніх засобів відображення внутрішнього стану, почуттів та переживань героїв літературного твору достатньо добре вивчений у сучасній філологічній науці. Дослідженням цього явища займалися Л. Я. Гінзбург, А. Б. Єсін, Н. Ю. Жлуктенко, Г. Д. Клочек, М. П. Кодак, Н. Ю. Панова, О. А. Потєбня, О. В. Ситник, В. В. Фащенко та багато інших. Засоби його репрезентації в англійській художній дискурсі вивчали Т. Д. Похилевич (аналізувала структурно-композиційні та мовні засоби психологізму в романах Т. Гарді) [4], Г. В. Клименко (досліджувала поетику художнього психологізму в творах А. Мердок) [1], І. В. Ніколаєва (займалась проблемами психологізму романів Т. Уайлдера) [3]. Проте, індивідуально-авторський стиль кожного письменника відзначається неповторним характером. Творчість Сесілії Агерн, представниці психологічного напрямку в сучасній англійській літературі, є на сьогоднішній день мало вивченою, що зумовлює актуальність нашого дослідження. Письменниця, на прикладі героїнь багатьох своїх романів, наприклад “The Book of Tomorrow” (2009) [10], “The Time of My Life” (2011) [11], “Flawed” (2016) [8], “Perfect” (2017) [9], досліджує складні життєві ситуації та шляхи виходу з них. Автор простежує реакції своїх протагоністів на втрати близьких людей, роботи, здоров'я, свободи, звичного способу життя та індивідуальні шляхи подолання психологічної кризи, використовуючи притаманний лише їй набір лексико-стилістичних та композиційних засобів відображення зазначених аспектів у своїх художніх творах. Отже, метою нашого дослідження є вивчення індивідуально-авторського стилю С. Агерн, зокрема лінгвопрагматичних особливостей відображення внутрішнього стану героїні її роману “The Book of Tomorrow” (“Чарівний щоденник”), на лексико-стилістичному та структурно-композиційному рівнях. У роботі використана комплексна методика, яка поєднує методи контекстуально-інтерпретаційного та функціонально-стилістичного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Художній психологізм, на думку І. В. Ніколаєвої, це естетична категорія, пов'язана з художньою інтерпретацією психології особистості [3, с. 9]. Складність її полягає у тому, що вона перебуває не лише у сфері інтересів філології, але й суміжних дисциплін. Тому, не зважаючи на те, що наше дослідження лежить у площині стилістики художнього мовлення та інтерпретації тексту, вважаємо за необхідне послугоуватись деякими термінами в царині психології, зокрема поняттям втрати. Дж. А. Мюррей зазначає, що втрата – це важливий елемент багатьох несприятливих подій у житті, з якими стикається усе людство: смерть, інвалідність, травми, хвороби, старіння, безробіття, розрив стосунків, війна, міграція, тощо [5, с. 219]. Наслідком особливо важких втрат є психологічна криза. У нашому попередньому дослідженні ми аналізували це явище на прикладі іншого роману Сесілії Агерн – “Час мого Життя”, де головна героїня зазнає розриву стосунків та втрати роботи [11]. В романі “Чарівний щоденник”, який є матеріалом цього дослідження, зображено ще складнішу ситуацію. Тамара – молода та успішна 17-річна дівчина із заможною респектабельною родиною, яка втратила батька. Після його суїциду, вона переживає глибоку психологічну кризу, яка обтяжується почуттям провини перед покійним, глибокою депресією матері, а також переїздом із комфортабельного Дублінського маєтку до сільського будинку родичів. Комунікбельна та незалежна Тамара опиняється в ізоляції від друзів та колишнього оточення. Перед нею постають непрості завдання: пристосуватись до нових життєвих обставин, допомогти матері впоратись з горем та протистояти надмірному піклуванню тітки. Трагічне подія докорінно змінила свідомість дівчини. Автор детально змальовує реакцію протагоніста на нові життєві обставини та шляхи виходу з внутрішнього конфлікту.

Для відображення психологічної кризи як наслідок втрати рідної людини героїнею свого роману та змін, що відбуваються у її сприйнятті світу, автор використовує чисельні стилістичні прийоми. Серед них відзначається широке застосування алюзій на казки, зокрема *Hansel and Gretel*. Сюжет твору Братів Грім, у якому йдеться про самотніх та покинутих дітей, корелює із внутрішнім станом героїні-підлітка, який характеризується невпевненістю та несприйняттям нового оточення. Так, будинок родичів, до яких Тамара переїхала разом зі своєю матір'ю після смерті батька, попри казково привабливий та охайний вигляд, відразу викликає у дівчини негативні асоціації: “It’s a sweet house ... and it reminds me of the one in *Hansel and Gretel*” [10, с. 15], “I looked back uncertainly at the *Hansel and Gretel* house and wanted to cry again” [10, с. 39]. Стилістичний ефект досягається використанням лексеми з позитивною конотацією (“sweet”) у першому описовому контексті та лексеми з негативною конотацією (“to cry”) у другому.

Із підлітковим максималізмом Тамара реагує на надмірну опіку тітки Розалін, порівнюючи її з відьмою з вище згаданого казкового твору: “She always watches me to eat and it freaks me out. It’s as though she is the witch from *Hansel and Gretel*, watching for me to become plump enough so that she can throw me into the Aga with my hands tied behind my back and an apple stuffed in my gob” [10, с. 17]. Метушливість родички порівнюється з літанням на мітлі: “I stalled, waiting for Rosaleen to come flying down on her broomstick... but she didn’t” [10, с. 331-332].

Загалом, алюзії на казку *Hansel and Gretel* зустрічаються у тексті 10 разів. Ключове алюзивне слово “breadcrumbs” з’являється у різних контекстах чотири рази, відзначаючи етапи виходу з психологічної кризи, спричиненої втратою. Спочатку автор привертає увагу читача до стану внутрішнього сум’яття дівчини, яка використовує найменшу можливість, намагаючись повернутися до комфортного минулого, як діти із казки, які кидали на дорогу крихти хліба, сподіваючись за їхньою допомогою відшукати шлях додому: “I immediately wished I’d dropped *breadcrumbs* all the way from Killiney so I could find my way home” [10, с. 33]. В подальшому дівчина усвідомлює, що метафоричні “крихти хліба” (“my line of *breadcrumbs* from the gatehouse to Killiney” [10, с. 119]) – це зовсім не засіб повернення у минуле, а нова точка відліку, ключ до розуміння себе (“Sometimes we have absolutely no idea where we are, we need the smallest clue to show us where to begin” [10, с. 119]), спосіб пізнання істини (“a trail of *breadcrumbs* ... which I had been forced to follow in order to learn the truth for myself” [10, с. 385]). І цими “крихтами” є слова-підказки з дивного щоденника, який випадково потрапив до її рук: “Each was that trail of *breadcrumbs* I longed to drop from my old home to here. Each word was a clue, a revelation, of something that was happening right under my nose” [10, с. 180]. Використання лексем “clue” (двічі), “revelation” та “truth” в одних контекстах з алюзивною лексемою “breadcrumbs” надає останній додаткового конотативного забарвлення.

Людина, яка переживає втрату та знаходиться у стані психологічної кризи, по-іншому сприймає плин часу, зазнає змін у темпоральній свідомості. У казці плин часу також спотворений, відмінний від часу фізичного. На думку Е. Велті, у казці закони часу ігноруються, а її герої мають казковий імунітет до змін [7, с. 164]. Таким чином, алюзії на казки у художньому дискурсі, зокрема в аналізованому романі, слугують також створенню позачасового контрастного фону, на якому розгортаються картини з життя головної героїні, яка на певний період після того як зазнала психологічної травми втрачає відчуття реального часу: “Rosaleen and Arthur were standing by the little green gate of their *Hansel and Gretel* house and God knows how long they’d been waiting there” [10, с. 32].

Протилежні (позитивні) асоціації викликає у дівчини напівзруйнований після пожежі старовинний замок, розташований неподалік. Алюзія на казку про смарагдове місто з оптимістичним сюжетом позначає новий етап розвитку свідомості героїні, появи перспективи у майбутнє: “The once grand roadway that led directly to the castle ... was overgrown and hidden by grasses, like the yellow road in the *Return to Oz*” [10, с. 102].

Саме до замку Тамара тікає щодня із своїм щоденником, намагаючись розібратись у собі. Не зважаючи на занедбаний стан, він дає Тамарі відчуття захищеності, на протигагу доглянутому будинку родичів. Недаремно дівчина називає будівлю виключно “castle”, на відміну від тітки, яка використовує лексеми “ruin”. Будівля та усе, що її оточує, оживають в уяві героїні-підлітка, що досягається широким застосуванням персоніфікацій: “The trees that lined the road all turned their heads to watch me” [10, с. 41], “leaves swished to one another making the sounds of gossiping lips” [10, с. 41], “The weeds, the dandelions, the nettles, all stopped what they were doing to look up” [10, с. 42].

Створюючи образ зруйнованої будівлі, автор використовує як пряму авторську характеристику, наприклад зображальні художні деталі (“fallen into disrepair” [10, с. 22], “no roof, fallen-down walls, no stairs” [10, с. 22], “loads of stuff growing inside” [10, с. 22], “the crumbling walls” [10, с. 252]), так і опосередковану, наприклад епітети та вище згадані персоніфікації, наділяючи замок людськими рисами: (“all wounded”, “bloody from battle” [10, с. 42]). Паралельні метафоричні конструкції, “its scars revealed” [10, с. 42] (у зображенні руїни) та “my scars revealed” [10, с. 42] (у характеристиці внутрішнього стану Тама-

ри) та лексема “scar” у першому та другому контекстах поєднують персоніфікований образ замку та образ головної героїні, яка зазнала психологічної травми, та посилюють стилістичний ефект. Не зважаючи на грізний вигляд, актуалізований, зокрема, гіперболізованою метафорою “a whole pile of sneaky stone and mortar on its tiptoes with a finger across its lips” [10, с. 42], замок стає найкращим другом дівчини та її мовчазним свідком: “The castle was my witness” [10, с. 252], “The castle disappeared again, playing peekaboo with me” [10, с. 101], “The castle ... had sneaked towards me” [10, с. 42], “It stood before me” [10, с. 42], “It didn’t blink once” [10, с. 42], “The crumbling walls stared back at me” [10, с. 142].

Образ замку супроводжує усі етапи розвитку свідомості героїні, набуваючи символічного значення минулого, примирення з яким є неодмінною умовою відновлення темпоральної перспективи. Натомість, символом майбутнього виступає незвичний щоденник, у якому щодня чарівним чином з’являються нові записи про події, які мають незабаром відбутись із головною героїнею залежно від її вчинків у теперішньому, що вчить дівчину відрізняти те, що слід приймати як неминучість, та те, що можна і потрібно змінювати.

Автор майстерно поєднує символічні образи замку та щоденника, символів минулого та майбутнього, в одне ціле за допомогою імплікуючої деталі – сходів, які дивом вціліли після пожежі: “a staircase that climbed to a second floor that didn’t exist, leading to the skies, as though with one giant leap you could reach a cloud” [10, с. 142]. Саме тут Тамара вперше розгортає свій щоденник та розпочинає шлях до самопізнання. Вибір символічної деталі є не випадковим, адже сходи можна трактувати як образ постійного сходження, перегляду цінностей, розвитку темпоральної перспективи. Недаремно головна героїня так і називає їх – дорогою в небеса (“a stairway to heaven” [10, с. 142]).

Образ щоденника є також персоніфікованим. Тамара сприймає його так само, як і замок, називаючи своїм свідком (“I had a witness” [10, с. 99]), своїм секретом (“my little secret” [10, с. 99]). Зображальні деталі, за допомогою яких автор змальовує щоденник, додають йому такої ж таємничості та позачасовості, як і замку: “a large leather-bound book, ... brown, thick, no author’s name or title along the spine” [10, с. 86], “the thick cream woven deckle-edged pages, which looked as though they’d come straight from another time” [10, с. 102]. Щоденник змінює свій вигляд, попереджаючи власницю про майбутню небезпеку: сторінки стають обвугленими (“the pages started to slowly curl inward at the edges, becoming browned and charcoaled, as though they were burning before my very eyes” [10, с. 324]). Коли небезпека відступає, сторінки набувають попереднього вигляду: “Slowly but surely the burned pages began to uncurl right before my eyes, unfolding and lengthening” [10, с. 378].

Символічного значення відродження, повернення до життя набувають образи природи. Прагнення героями стабільності актуалізується лексемами “sturdy”, “solid”, “safe”, “secure” [10, с. 53] в описовому контексті старого дерева, на який годинами дивиться матір Тамари, перебуваючи у стані ступору після смерті чоловіка. Відчуття захищеності надає природа і головній героїні: “I felt safe then, cocooned in the bosom of the trees” [10, с. 102]. Саме під старим деревом Тамара, сповнена сил розпочати нове самостійне життя без підказок чарівного щоденника, закопує свою книгу майбутнього (“the book of tomorrow”). Під тим самим деревом з вирізаними на ньому ще у далекому минулому іменами її батьків та багатьох інших, хто мріяв під ньому про щасливе майбутнє (“the dozens of others who had so many hopes for tomorrow under this tree” [10, с. 420]).

Застосування ключових лексем “now” та “tomorrow” у композиційно значущих елементах тексту дозволяє простежити етапи розвитку свідомості протагоніста. Так, в експозиції твору головна героїня зізнається, що ніколи до пережитої трагедії не замислювалась про майбутнє: “Before, I’d never think of tomorrow. I lived in the now. I wanted this now, I wanted that now. But now... I have no choice but to think of tomorrow and all the people that tomorrow affects. Now, I’m glad when I wake up in the morning that there is one. I lost my dad. He lost all the tomorrows and I lost all the tomorrows with him. You could say that now I appreciate them when they come. Now, I want to make them the best they can possibly be” [10, с. 9]. У розв’язці роману ця думка прокручується знову, ще раз підкреслюючи зміни у темпоральній свідомості героїні, її спрямованість у майбутнє: “... there are tomorrows. Before, I concentrated on just now... It [the diary – T.Ch.] continues to tell me about tomorrow and I continue to live it. I try to live it better” [10, с. 417-418]. Лексеми now та tomorrow повторюються у зазначених фрагментах, відповідно, вісім та сім разів. Ще шість разів лексему tomorrow замінено займенниками one, them, they, it.

Чисельні повтори зазначених слів на невеликому текстовому просторі та рамкування оповіді акцентують увагу читача на змінах, що відбуваються з темпоральною перспективою головної героїні. Так, в середині оповіді героїня починає називати себе “the Tamara of Tomorrow” [10, с. 178]. В кінці твору, усвідомивши, що кожен є творцем свого майбутнього (“We have to make our own tomorrows” [10, с. 419]), Тамара вирішує заховати щоденник. Саме лексема tomorrow, використана спочатку у заголовку, завершує оповідь: “Thanks for reading my story. I’ll write again tomorrow” [10, с. 420]. Таким чином, ключове слово, задане у заголовку, актуалізує своє значення ретроспективно. В композиційній розв’язці роману спостерігаємо ретроспективну актуалізацію змісту, закладеного в заголовку роману: розуміння минулого та примирення з ним відкриває перспективи у майбутнє, яке не завжди прописане наперед, а яким можна і потрібно керувати.

Заслугує на увагу й стилістична гра частин мови, граматичних форм та членів речення: лексема now вживається і як прислівник, і як іменник; виступає як обставиною, так і прямим та непрямим додатками. Те саме стосується і лексеми tomorrow: зазначене слово вживається в якості іменника (в однині та множині) та виступає непрямим та прямим додатками, а також підметом.

Крім лексичних повторів, у тексті присутні й композиційні повтори, виражені ретроспекціями. Час-від-часу сюжетна лінія ламається, щоразу повертаючись до трагічної події в минулому, щоразу обростаючи новими деталями та прояснюючи ситуацію в минулому. Проте, перспекції, як протилежний вид темпоральних зламів, зустрічаються частіше, що зумовлено творчим задумом автора, пов’язаним із внесенням елемента фантастики в оповідь у вигляді чарівного щоденника, що передбачає майбутнє. Емоційне напруження головної героїні у моменти прийняття важливих життєвих рішень автор передає за допомогою точної покрокової фіксації часу, який ніби розшаровується: “It was 12.50 p.m.” [10, с. 240], “It was one o’clock” [10, с. 243], “At three-thirty a.m.” [10, с. 261], “At six-fifteen” [10, с. 262], “at six forty-five” [10, с. 262].

Автор простежує етапи проходження героями психологічної кризи та різні прояви цього стану за допомогою компаративних тропів: метафор, художніх порівнянь та епітетів. Аналіз цих засобів є ключовим в інтерпретації будь-якого художнього твору, адже, як зазначає В. Телія, метафора виконує текстотвірну функцію [2, с. 6].

На основі контекстуального спостереження, ми виокремили деякі референти та кореляти, які використовує автор для актуалізації психологічного стану персонажа. Так, свідомість людини (“mind”) порівнюється зі скринькою або коробкою (“a box”), а певна життєва зміна, досвід є ключем до неї (“a key”). Основою порівняння у цьому випадку є лексеми “to open”, “to unlock”, “to unlatch”, “to lift the lid” [10, с.1]. В інших контекстах корелятами до референта “mind” слугують об’єкти природи: “little buds”, “petals”, “a bouquet of stalks”, які живляться (“are nurtured”), повільно відкриваються (“slowly open”), готуються до життя (“prepare”), ростуть під впливом явищ природи (“the rain falls”, “the sun shines”) подібно до того як розкривається здатність людини бачити, сприймати, усвідомлювати: “they go through life aware and accepting, seeing light where there’s dark, seeing possibility in dead ends, tasting victory” [10, с.1-5]. Подібно до рослин, свідомість кожної окремої людини має свої особливості розвитку: “Some people’s minds open later in life... But then there are those whose minds... never open, never flourish ... till the day they died” [10, с. 2]. Характеризуючи свідомість таких людей, автор використовує такі епітети: “neatly manicured”, “sweetly scented”, “never opened”, “never light or dainty enough to dance in the breeze”, “upright and rigid”, “matter-of-fact” на відміну від тих, чий розум нагадує розквітлі бутони (“flowering buds”) [10, с. 5].

Автор неодноразово використовує поширені метафоричні конструкції, скріплюючи таким чином сюжетну лінію. Так, словосполучення “chemical trail” вперше з’являється на початку оповіді, коли Тамара вперше порівнює стан безпорадності, в якому вона з мамою опинилась після смерті батька, з тим хаосом, який зчиняється у мурашнику, коли хтось наступає на слід, який мурахи, які йдуть попереду, лишають після себе: “If you interfere in their *chemical trail* in any way, it drives them crazy... Somebody broke our line, took out our leader, ruined our *trail* and our lives descended into utter chaos” [10, с. 11]. Дівчина-підліток намагається віднайти життєвий орієнтир. Тож, коли словосполучення “chemical trail” повторюється вже в іншому контексті, воно набуває іншого конотативного значення – життєвого шляху героїв роману: “Perhaps now Mum would be sent to a therapist or a counsellor to get herself fixed so that we could start on with our *chemical trail*” [10, с. 57].

Героїні роману по-різному реагують на життєві втрати. Зображаючи стан ступору, у якому перебуває мати Тамари, автор використовує такі художні порівняння та метафори як “like a walking corpse” [1, с. 2], “all façade, nothing of substance behind” [10, с. 2-3], “her shell” [10, с. 242] та епітети “tired, soulless” [10, с. 2], “mummy-like” [10, с. 125]. На протизагугу матері, її донька приходить до усвідомлення, що, подібно до рослини, яку розтоптали, але не знищили, вона повинна продовжувати розвиватись, хоч і в іншому напрямку (“I’d been trampled on like a plant that has been crushed underfoot but not killed, and just like the plant I’d no choice but to grow in a different *direction* than I had before” [10, с. 94]), який треба віднайти (“The fact I’d been trampled on was obvious. What I called into question time and time again was which *direction* I was now growing in” [10, с. 95]). Продовжуючи аналогію з явищами природи, Тамара усвідомлює, що після життєвих випробувань настає новий етап зростання, як для рослин, яких зміло водою під час повені, а вони вкоренилися на чужині та дати ріст: “Sometimes a lot can come of being all washed up. You can really grow” [10, с. 337].

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок. Отже, письменниця послуговується багатьма лексико-стилістичними та композиційними засобами відображення внутрішнього стану протагоніста, який зазнав життєвих втрат. Домінуючими засобами у цьому художньому творі є алюзії на казки, персоніфікації та символи. Подібно до інших творів, для підсилення стилістичного ефекту автор вдається до контрастного застосування мовних засобів (співставлення алюзій на казки з оптимістичним та песимістичним сюжетом (зокрема *Hansel and Gretel* та *Return to Oz*), символів минулого та майбутнього (відповідно, старовинний замок та чарівний щоденник), ключових слів та зображальних деталей з протилежною конотацією (*now – tomorrow, a castle – a ruin, a sweet house – a crumbling castle*)), що є одним з проявів особливостей індивідуально-авторського стилю. Повтори ключових слів в композиційно значущих елементах тексту (зокрема лексеми *breadcrumbs*), використання поширених метафор, паралельних метафоричних конструкцій (наприклад, метафор з однаковим корелятом (*scars*) на позначення руйнації персоніфікованої будівлі та душевних ран головної героїні), імплікуючої деталей (вцілілі після пожежі сходи замку) відіграють важливу роль у композиційному оформленні тексту, поєднуючи його в одне ціле, та слугують відображенню змін у свідомості протагоніста.

Виконане дослідження вважаємо перспективним для подальшої роботи у декількох напрямках, передусім у плані компаративного вивчення лексико-стилістичних та композиційних засобів відображення психологічних явищ у творчій парадигмі Сесілії Ахерн та у плані зіставлення з іншими творами її сучасників.

Література:

1. Клименко Г. В. Концепція і поетика художнього психологізму в романах А. Мердок : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.04. Київ, 1994. 24 с.
2. Метафора в мові і тексті : монографія / под общ. ред. В. Н. Телии. Москва : Наука, 1988. 176 с.
3. Николаева И. В. Проблемы психологизма романов Т. Уайлдера : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.01.05. Киев, 1990. 24 с.
4. Похилевич Т. Д. Структурно-композиционные и языковые средства психологизма в романах Томаса Гарди : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Одесса, 1983. 18 с.
5. Murray, J. A. (2001). Loss as a universal concept: A review of the literature to identify common aspects of loss in adverse situations. *Journal of Loss and Trauma*, 6(3), 219–241.
6. Podoliak, M. (2019). The comparative analysis of the Ukrainian and Italian elementary and middle schools. *The case of the English language teaching. Studies in comparative education*, (2), 30–37.
7. Welty, E. *The Eye of the Story : Selected Essays and Reviews*. New York : Vintage Books, 1990. 355 p.

Ілюстративний матеріал:

8. Ahern, C. *Flawed*. London : HarperCollins Publishers, 2016. 402 p.
9. Ahern, C. *Perfect*. London : HarperCollins Publishers, 2017. 427 p.
10. Ahern, C. *The Book of Tomorrow*. London : HarperCollins Publishers, 2009. 420 p.
11. Ahern, C. *The Time of My Life*. London : HarperCollins Publishers, 2012. 486 p.